

De Minister van JenV

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
25 november 2025

Onze referentie
6907046

nota

Aanbieding evaluatieonderzoek wetswijzigingen Wet
Bibob

1. Aanleiding

Tijdens de plenaire behandelingen van de eerste¹ en tweede tranche² van de Wet Bibob hebben in 2020 en 2022 de toenmalige opvolgende ministers van Justitie en Veiligheid toegezegd een evaluatie uit te voeren naar de wetswijzigingen die in deze jaren zijn doorgevoerd.

Het WODC – in wiens opdracht het onderzoek is uitgevoerd – heeft recent het eindrapport aangeboden aan het ministerie van Justitie en Veiligheid. Met de bijbehorende aanbiedingsbrief stuurt u – conform de eerdere toezeggingen – het onderzoek toe aan de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

- Geadviseerd wordt om het opgeleverde onderzoek toe te zenden aan de Tweede Kamer middels bijbehorende aanbiedingsbrief.
- Daarnaast wordt geadviseerd om later, uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026, een inhoudelijke reactie op de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek toe te zenden aan de Kamer.

3. Kernpunten

De Wet Bibob is in 2020 en 2022 in twee tranches aangepast om bestuursorganen (nog) beter in staat te stellen de integriteit van de overheid te beschermen. De aanpassingen hebben onder andere betrekking op het verruimen van de onderzoeksbevoegdheden van bestuursorganen en het Landelijk Bureau Bibob, en is het toepassingsbereik van de wet uitgebreid.

In opdracht van het WODC zijn de aanpassingen die tijdens de twee meest recente wetswijzigingen in 2020 en 2022 in de Wet Bibob zijn doorgevoerd en de toepassing ervan geëvalueerd. Daarnaast is ook conform aanbeveling van de Nationaal Coördinator Racisme en Discriminatie (NCDR)³ onderzocht of en met welke redenen bestuursorganen Bibob-beleid inzetten in relatie tot levensbeschouwelijke instellingen. Deze aanbeveling is gedaan op basis van signalen dat bestuursorganen de Wet Bibob (onterecht) inzetten bij de vestiging van religieuze instellingen. Omdat de aanbeveling raakt aan de uitvoering van de Wet Bibob is deze meegenomen in de evaluatie als deelonderzoek.

¹ [Kamerstukken 35 152, nr. 60, 11](#)

² [Kamerstukken 35 764, nr. 64, 10](#)

³ [Programma NCDR 2022](#)

Uit het onderzoek blijkt dat bestuursorganen verschillende typen levensbeschouwelijke instellingen gelijk behandelen als zij de Wet Bibob toepassen. Verder laat het onderzoek onder andere zien dat de wetswijzigingen uit 2020 en 2022 de effectiviteit van de Wet Bibob hebben versterkt, in het bijzonder vanwege de versterking van het eigen onderzoek en verruimde mogelijkheden voor informatiedeling. Tegelijkertijd wordt geconcludeerd dat maar relatief weinig bestuursorganen gebruik maken van de verruimde toepassingsmogelijkheden. Een tekort aan capaciteit, kennis en ervaring worden genoemd als belangrijkste knelpunten. Voor de komende jaren zien de onderzoekers vooral kansen in het beter benutten van de bestaande mogelijkheden van de Wet Bibob, waarbij verdere uitbreiding momenteel niet voor de hand lijkt te liggen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
25 november 2025

Onze referentie
6907046

Gezien de tijd die benodigd is om met een gedegen reactie te komen op de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek, wordt een inhoudelijke reactie op een later moment aan de Tweede Kamer verzonden. Het streven is om deze beleidsreactie in het eerste kwartaal van 2026 toe te zenden aan de Kamer.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

De aanleiding voor het uitvoeren van een wetsevaluatie naar de laatste wetswijzigingen Wet Bibob zijn de eerder genoemde toezeggingen die zijn gedaan tijdens de plenaire behandelingen van de eerste en tweede tranche Wet Bibob. Bij de wetsbehandeling van de tweede tranche op 24 maart 2022 zijn ook twee moties aangenomen:

- Motie van de leden van Nispen (SP) en Sneller (D66) waarin wordt verzocht te laten onderzoeken of betrokkenen die onderworpen worden aan een Bibob-onderzoek voldoende en tijdig in staat worden gesteld om inzage te krijgen in de door het bestuursorgaan gebruikte onderliggende informatie;⁴
- Motie van de leden van Nispen (SP) en Bikker (CU) waarin wordt verzocht tweejaarlijks inzicht te geven in de knelpunten waar bestuursorganen die een verminderd beroep doen op het LBB tegenaanlopen bij de toepassing van de Wet Bibob en om oplossingsrichtingen te onderzoeken.⁵

Vanwege de impact die de eerste en tweede tranche wetswijzigingen kunnen hebben op de aangehaalde moties, is door de toenmalig minister van Justitie en Veiligheid uit het oogpunt van efficiëntie en effectiviteit toegezegd om de moties gecombineerd met de evaluatie van de eerste en tweede tranche uit te laten voeren. Omdat de Kamer de wens heeft geuit de moties binnen een termijn van vijf jaar uit te voeren, is – door het onderzoek in 2024 te laten aanvangen – destijds afgeweken van een eerdere toezegging om na vijf jaar een wetsevaluatie uit te voeren.⁶

4.2. Krachtenveld

Het ministerie van Justitie en Veiligheid is verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van de Wet Bibob. Om inzicht te verkrijgen in knelpunten en signalen onderhoudt JenV structureel contact met de uitvoeringspraktijk. De recente wetsevaluatie geeft waardevolle inzichten in hoe de Wet Bibob in de

⁴ [Kamerstukken 35764, nr. 15](#)

⁵ [Kamerstukken 35764, nr. 17](#)

⁶ [Kamerstukken 35764, nr. 20](#)

praktijk wordt toegepast. Deze inzichten kunnen benut worden bij de doorontwikkeling van de wet.

4.3. Communicatie

Het WODC, in wiens opdracht de wetsevaluatie is uitgevoerd, publiceert de resultaten van het onderzoek op 1 december 2025 - parallel aan de toezending van het onderzoek aan de Tweede Kamer.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
25 november 2025

Onze referentie
6907046